

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka I Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A801 - Zautomatyzowane systemy wytwarzania

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W30 + L30 + S15	4
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W18 + L18 + S9	4

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie się z budową, zasadami sterowania, nadzoru i diagnostyki jedno i wielomaszynowych systemów wytwarzania (SW), poznanie możliwości współpracy i zasad integracji elementów SW. Praktyczna analiza i poznanie zautomatyzowanych systemów wytwarzania w wybranych przedsiębiorstwach.

Metody dydaktyczne: multimedialne wykłady, wyjazdy do zakładów przemysłowych, samodzielna analiza wybranych SW, przygotowanie i praktyczna implementacja programów sterujących lokalnymi układami sterowania, opracowanie dokumentacji i sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych, seminaria z indywidualnymi tematami do opracowania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie laboratorium i seminarium.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Pojęcia i definicje związane z automatyzacją produkcji oraz procesów dyskretnych, zadania, celowość i możliwości automatyzacji, elastyczność systemu wytwarzania. Struktura zautomatyzowanego systemu wytwarzania (SW). Podsystem wytwarzania, wieloosiowe obrabiarki CNC do obróbki przedmiotów obrotowych i typu korpus, centra obróbkowe, autonomiczne stacje obróbkowe (ASO), cechy konstrukcyjne, unifikacja, rozbudowa. Podsystem transportu i manipulacji przedmiotami, narzędziami, paletyzacja, przenośniki, podajniki, zmieniacze palet i narzędzi, wózki szynowe, wózki samojezdne AGV, suwnice CNC, roboty i manipulatory. Podsystem składowania, palety, kasety, głowice narzędziowe, magazyny centralne i buforowe, statyczne i dynamiczne. Wielomaszynowe systemy wytwarzania, gniazda i linie produkcyjne, integracja podsystemów transportu, manipulacji i składowania. Podsystem nadzoru i diagnostyki w SW. Podsystem sterowania, sterowanie numeryczne CNC, sterowniki PLC, integracja lokalnych układów sterowania, sieci przemysłowe i LAN, scentralizowane i rozproszone sterowanie wielomaszynowym systemem wytwarzania, algorytmy sztucznej inteligencji w sterowaniu. Wybrane elementy z planowania i harmonogramowania produkcji, umiejscowienie i integracja systemów wytwarzania w ramach komputerowo zintegrowanej produkcji (CIM). Mechanizacja i automatyzacja w procesach spajania i obróbki plastycznej. Zautomatyzowane linie do tłoczenia z taśm, pasów i półwyrobów. Zautomatyzowane linie walcownicze i kuźnicze. Zastosowania manipulatorów i robotów. Integracja manipulatorów i robotów z urządzeniami do spawania, zgrzewania, lutowania, natryskiwania cieplnego, napawania i cięcia termicznego. Zastosowanie systemów CAD/CAM do projektowania zrobotyzowanych gniazd spawalniczych. Zautomatyzowane systemy prasowania proszków.

Laboratoria

Badanie i analiza budowy oraz integracji podsystemu wytwarzania, transportu, manipulacji i składowania na przykładzie centrum produkcyjnego TOR. Analiza scentralizowanego systemu sterowania wielomaszynowym centrum produkcyjnym TOR. Zapoznanie się z gniazdową strukturą wytwarzania na przykładzie systemu EMCO. Badanie i analiza

rozproszonego systemu sterowania EMCO. Badanie i analiza lokalnych układów sterowania CNC i PLC oraz ich komunikacji na przykładzie TOR i EMCO. Analiza i badanie współpracy dwóch robotów Fanuc S420F w gnieździe produkcyjnym. Zapoznanie się z systemami wytwarzania w firmach Can-Pack, Fiat/Opel i in. (zajęcia wyjazdowe). Programowanie procesów: automatycznego spawania metodą GMA, zgrzewania rezystancyjnego punktowego i cięcia wiązką laserową. Określanie podstawowych parametrów i czynności dla procesów tłoczenia i kucia matrycowego. Automatyczny system prasowania proszków w matrycach zamkniętych.

Seminaria

Analiza firmowych przykładów realizacji obrabiarek CNC, centrów obróbkowych i ASO zbudowanych ze zunifikowanych zespołów. Nowoczesne układy napędowe, sensoryczne i sterujące obrabiarek CNC. Analiza wpływu HSC na wymagania związane z osią CNC i jej sterowaniem. Systemy przepływu przedmiotów i narzędzi na przykładzie wybranych rozwiązań firmowych – transport, manipulacja, składowanie. Propozycje modernizacji centrum produkcyjnego TOR w zakresie nadzoru i diagnostyki. Analiza działania wybranych firmowych automatycznych systemów wytwarzania na podstawie filmów video.

Literatura

- [1] Honczarenko J.: Elastyczna automatyzacja wytwarzania, obrabiarki i systemy obróbkowe. WNT, Warszawa 2000.
- [2] Kosmol J.: Automatyzacja obrabiarek i obróbki skrawaniem, WNT 2000.
- [3] Pr. zbiorowa pod red. J. Sińczaka: Procesy przeróbki plastycznej. AKAPIT, Kraków 2003.
- [4] Poradnik inżyniera. Spawalnictwo. Praca zbiorowa. WNT, Warszawa 2005.
- [5] Zając J.: Rozproszone sterowanie zautomatyzowanymi systemami wytwarzania. Wyd. Politechniki Krakowskiej 2003.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. inż. Jerzy Zając, Prof. PK
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji (M-6) Instytut Inżynierii Materiałowej (M-2)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A802 – Modelowanie i projektowanie systemów wytwarzania

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + L15 + Lk30	3
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + L9 + Lk18	3

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie się z metodami modelowania systemów wytwarzania stosowanymi na poziomie sterowania operatywnego, zdobycie umiejętności samodzielnej budowy i analizy modeli dyskretnych systemów wytwarzania

Metody dydaktyczne: wykład prowadzony w sposób tradycyjny, aktywny udział w zajęciach, samodzielna budowa i analiza modeli dla systemu wytwarzania o zadanej strukturze

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie zajęć laboratoryjnych, wykonanie oraz zaliczenie zadań projektowych

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Elementy teorii grafów w zastosowaniu do modelowania dyskretnych systemów wytwarzania. Graf stanów i graf przejść. Systemy warunkowo zdarzeniowe. Sieci Petriego: definicja, interpretacja elementów modelu, reguły odpalania przejść, osiągalność oznakowania, żywość sieci. Definicja Sieci Petriego przy pomocy funkcji wejściowej i wyjściowej. Niezmienniki miejsc i przejść - definicja i znaczenie. Kolorowe, Obiektowo Obserwowalne i hierarchiczne Sieci Petriego. Symulacja działania systemu produkcyjnego w oparciu o Sieci Petriego. Model Macierzowy elastycznego systemu wytwarzania: definicja i interpretacja macierzy, zasady przekształcania modelu. Związki Modelu Macierzowego i Sieci Petriego. Problematyka blokad w dyskretnych systemach produkcyjnych.

Laboratoria

Prezentacja budowy i działania systemów wytwarzania TOR i EMCO. Analiza hierarchicznej struktury komputerowego systemu sterowania operatywnego. Symulacja działania zautomatyzowanego systemu wytwarzania. Ocena heurystyk sterowania operatywnego na podstawie wybranych wskaźników jakości pracy systemu.

Laboratoria komputerowe

Projekt konfiguracji i reguł działania zautomatyzowanego systemu produkcyjnego dla zadanej struktury zadań. Zapis specyfikacji systemu w postaci Modelu Macierzowego i Obiektowo Obserwowalnej Sieci Petriego. Wprowadzenie danych do programów komputerowych i weryfikacja poprawności modelu. Implementacja reguł zapobiegających blokadom systemu. Ocena heurystyk sterowania operatywnego na podstawie wybranych wskaźników jakości pracy systemu.

Literatura

- [1] Cyklis J., Pierzchała W.: Modelowanie procesów dyskretnych w elastycznych systemach produkcyjnych. Politechnika Krakowska, Zeszyt Naukowy nr 3, Kraków 1995.
 [2] Reisig W.: Sieci Petriego: wprowadzenie. WNT, Warszawa 1988.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot

dr inż. Adam Słota

Jednostka realizująca przedmiot

Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji
Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A803 - Wspomagane komputerowo projektowanie procesów wytwarzania

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W30 + Lk30	3
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W18 + Lk18	3

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Podstawy projektowania procesów obróbki i montażu”.

Założenia i cele przedmiotu: Nabycie umiejętności projektowania procesów i systemów wytwarzania (obróbki i montażu) z wykorzystaniem systemów komputerowego wspomaganie.

Metody dydaktyczne: Aktywny udział w zajęciach laboratoryjnych. Podział grupy na 4-5 osobowe zespoły projektowe. Każdy zespół posiada „team lidera”. 1 temat projektu na zespół projektowy. Temat projektu podzielony na 4 moduły. Opracowanie przez zespół sprawozdania każdego z modułów. Do przygotowania każdego sprawozdania są ściśle ustalone wytyczne oraz ścisły termin oddania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Zaliczenie laboratoriów (sprawozdania z 4 modułów), wypełnienie ankiety oceniającej zaangażowanie członków zespołu projektowego, zdanie egzaminu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Zadanie technologa na tle tendencji rozwojowych systemów wytwarzania Wspomaganego komputerowo projektowanie procesów technologicznych obróbki i montażu. Zasady realizacji wspomaganego komputerowo projektowania procesów technologicznych obróbki i montażu w systemach CAD/CAM.

Przegląd metod projektowania procesów technologicznych obróbki, (wariantowa, generacyjna i semigeneracyjna) i systemów CAPP. Modelowanie wyrobu, obiektowa baza danych wyrobu. Wiedza technologiczna w projektowaniu procesów technologicznych i jej formalizacja. Reprezentacja wiedzy technologicznej. Modelowanie możliwości technologicznych systemu wytwarzania. Projektowanie procesu technologicznego na podstawie hierarchicznego modelu wiedzy technologicznej. Systemy ekspertowe w projektowaniu procesów technologicznych obróbki. Przykład działania systemu ekspertowego projektowania procesu technologicznego obróbki. Architektura systemu EXCAPP. Optymalizacja procesu technologicznego, zewnętrzna, wewnętrzna, strukturalna, parametryczna.

Zaawansowane metody programowania obróbki w systemach CAM. Tworzenie szablonów. Programowanie z wykorzystaniem wzorców. Projektowanie procesów technologicznych obróbki w trybie programowania zorientowanego warsztatowo. Wspomagane komputerowo projektowanie procesów technologicznych montażu. Generowanie sekwencji montażowych. Przegląd systemów CAAPP. Zintegrowane projektowanie procesów technologicznych montażu i systemów montażowych Projektowanie procesów technologicznych obróbki i montażu w systemach zintegrowanych geograficznie rozproszonych.

Laboratoria

Zintegrowane, projektowanie procesu technologicznego montażu w systemie CAD/CAM CATIA i systemu montażowego z wykorzystaniem Delmia Process Engineer.
Projekt bazy wiedzy technologicznej dla zadanej klasy części. (EXSYS Professional 4.0)
Zintegrowane projektowanie procesu obróbki w systemie CAD/CAM CATIA oraz w trybie WOP

Literatura

- [1] Chlebus B.: Techniki komputerowe CAX w inżynierii produkcji. WNT, Warszawa 2000.
- [2] Skarka W., Mazurek A.: CATIA. Podstawy modelowania i zapisu konstrukcji. Helion, 2009.
- [2] Duda J.: Wspomagane komputerowo generowanie procesu obróbki w technologii mechanicznej. Wyd. Polit. Krak., Kraków 2003.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot

dr hab. inż. Jan Duda, prof. PK

Jednostka realizująca przedmiot

Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji
Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A907 - Projektowanie wyposażenia technicznego

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + L15 + P15	3
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + L9 + P9	3

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Projektowanie i automatyzacja procesów technologicznych”.

Założenia i cele przedmiotu: Zapoznanie się z doбором i projektowaniem oprzyrządowania przedmiotowego oraz oprzyrządowania narzędziowego dla zadanej operacji technologicznej. Zapoznanie się z analizą ustalenia przedmiotu, obliczaniem błędów ustalenia przedmiotu. Umiejętność wykorzystania dostępnych systemów CAD do projektowania konstrukcji wyposażenia technicznego.

Metody dydaktyczne: Metody z wykorzystaniem słowa, obserwacji i pomiaru, praktycznej realizacji ćwiczeń laboratoryjnych, opracowanie projektu konstrukcyjnego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Uczęszczanie na wykłady, zaliczenie laboratoriów, zaliczenie projektu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Podział i charakterystyka wyposażenia technicznego. Oprzyrządowanie przedmiotowe. Systemy oprzyrządowania przedmiotowego. Projektowanie oprzyrządowania przedmiotowego. Analiza ustalenia przedmiotu jako podstawa doboru i projektowania oprzyrządowania przedmiotowego. Błędy ustalenia przedmiotu. Metodyka doboru sposobu ustalenia przedmiotu. Typowe elementy i zespoły ustalające: przedmiot, oprzyrządowanie przedmiotowe na obrabiarce, elementy i zespoły prowadzące narzędzie. Podział i charakterystyka systemów zasilania stanowisk wytwarzania w przedmioty. Charakterystyka oprzyrządowania narzędziowego. Systemy oprzyrządowania narzędziowego, systemy narzędziowe. Projektowanie oprzyrządowania narzędziowego. Podział i charakterystyka systemów zasilania stanowisk wytwarzania w narzędzia.

Laboratoria

Oprzyrządowanie przedmiotowe i narzędziowe typowych operacji technologicznych. Wspomagany komputerowo dobór oprzyrządowania przedmiotowego i narzędziowego uniwersalnego dla zadanej operacji technologicznej oraz uzbrojenie stanowiska do realizacji tej operacji.

Wspomagane komputerowo projektowanie oraz montaż uchwyty obróbkowego specjalnego z typowych elementów i zespołów UUS (uniwersalnych uchwytów składanych).

Analiza systemu zasilania w narzędzia centrum obróbkowego ARROW 500. Charakterystyka elementów systemu. Charakterystyka systemu narzędziowego. Analiza cyklu wymiany narzędzia.

Projekty

Projekt uchwyty lub przyrządu obróbkowego specjalnego dla zadanej operacji obróbki z wykorzystaniem elementów i zespołów znormalizowanych i specjalnych (lub z kompletu elementów i zespołów UUS): dobór półfabrykatu, ramowy proces technologiczny obróbki,

dobór optymalnego sposobu ustalenia przedmiotu dla wybranej operacji obróbki, konstrukcja specjalnego uchwyty obróbkowego z elementów i zespołów znormalizowanych i specjalnych (lub z kompletu elementów i zespołów UUS) przy wykorzystaniu dostępnego systemu CAD.

Literatura

[1] Dobrzański T.: Uchwyty obróbkowe. Poradnik konstruktora. WNT, Warszawa 1987.

[2] Feld M.: Uchwyty obróbkowe. WNT, Warszawa 2000.

[3] Praca zbiorowa pod red. A. Samka: Laboratorium projektowania procesów technologicznych obróbki i montażu. Skrypt dla studentów wyższych szkół technicznych. Politechnika Krakowska, Kraków 1989.

[4] Górski E.: Narzędzia i oprzyrządowanie narzędziowe: automatyzacja obróbki skrawaniem. WNT, Warszawa 1977.

[5] Żebrowski H.: Przyrządy i uchwyty obróbkowe. Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1983.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Edward Gawlik
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A908 – Systemy oprzyrządowania technologicznego

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + L15 + P15	3
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + L9 + P9	3

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Projektowanie i automatyzacja procesów technologicznych”.

Założenia i cele przedmiotu: Zapoznanie się z doбором i projektowaniem systemów oprzyrządowania przedmiotowego oraz systemów oprzyrządowania narzędziowego dla zadanej operacji technologicznej. Wykorzystanie systemów wspomaganego komputerowo projektowania oprzyrządowania (CAFD). Umiejętność wykorzystania dostępnych systemów CAD do projektowania konstrukcji systemów oprzyrządowania technologicznego.

Metody dydaktyczne: Metody z wykorzystaniem słowa, obserwacji i pomiaru, praktycznej realizacji ćwiczeń laboratoryjnych, opracowanie projektu konstrukcyjnego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Uczęszczanie na wykłady, zaliczenie laboratoriów, zaliczenie projektu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Charakterystyka systemów oprzyrządowania technologicznego. Podział i charakterystyka systemów oprzyrządowania przedmiotowego. Systemy uniwersalnych uchwytów składanych (UUS): systemy rowkowe, systemy otworowe, systemy mieszane. Systemy paletowe: systemy palet obróbkowych, systemy palet transportowych. Podział i charakterystyka systemów oprzyrządowania narzędziowego (systemów narzędziowych). Systemy narzędziowe wiertarsko-frezarskie (systemy narzędzi obrotowych), systemy narzędziowe tokarskie, systemy narzędziowe mieszane. Systemy zasilania stanowisk wytwarzania w przedmioty. Systemy zasilania stanowisk wytwarzania w narzędzia. Systemy wspomaganego komputerowo projektowania oprzyrządowania (CAFD). Integracja systemu CAFD z systemem wspomaganego komputerowo projektowania procesu (CAPP).

Laboratoria

Montaż zaprojektowanego uchwytu lub przyrządu obróbkowego z dobranego systemu UUS dla zadanej operacji obróbki.

Montaż zaprojektowanych narzędzi zespolonych z dobranego systemu narzędziowego dla określonej operacji obróbki.

Projekty

Dobór systemu uniwersalnych uchwytów składanych (UUS) i zaprojektowanie uchwytu lub przyrządu obróbkowego specjalnego dla zadanej operacji obróbki z wykorzystaniem systemu wspomaganego komputerowo projektowania oprzyrządowania (CAFD).

Dobór systemu narzędziowego i zaprojektowanie narzędzi zespolonych dla zadanej operacji obróbki.

Literatura

[1] Feld M.: Uchwyty obróbkowe. WNT, Warszawa 2000.

[2] Kubalski A. W.: Moduł graficzny systemu „UCHWYT” – komputerowego wspomaganie

projektowania pomocy warsztatowych. Systemy Oprzyrządowania w Budowie Maszyn SOP'95, Kraków – Białystok 1995.

[3] Li K., Liu R., Bai G., Zhang P.: Development of an Intelligent Jig and Fixture Design System. Computer-Aided Industrial Design and Conceptual Design, 2006. CAIDCD apos; 06. 7th International Conference on Volume, Issue, 17-19 Nov. 2006.

[4] Timing R., Yoaxiang Z.: Computer aided fixture design. CRC Press, New York 1999.

[5] Żebrowski H.: Przyrządy i uchwyty obróbkowe. Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1983.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Edward Gawlik
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A909 - Planowanie i zarządzanie procesami produkcyjnymi

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	W15 + Lk15 + P15	4
Niestacjonarne – II stopień	II	3	W9 +Lk9 + P9	4

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Wspomagane komputerowo projektowanie procesów wytwarzania”.

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie się z zasadami projektowania systemów wytwarzania i możliwościami funkcjonalnymi systemów ERP w zakresie zarządzania procesami produkcyjnymi.

Metody dydaktyczne: wykład wspomagany technikami multimedialnymi, samodzielne wykonanie dwóch projektów, samodzielna praca w systemie ERP w ramach zajęć laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie projektów i indywidualnych kolokwium, zaliczenie laboratoriów, zdanie egzaminu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Proces produkcyjny. Norma czasu pracy. Zasady projektowania systemów produkcyjnych. Metody harmonogramowania produkcji. Zintegrowane systemy informatyczne wspomagające zarządzanie produkcją. Standardy MRP, MRPII i ERP. Obszary funkcjonalne systemów ERP. Dane podstawowe i konfiguracyjne obejmujące: strukturę firmy, pozycje magazynowe, struktury produktowe, marszruty technologiczne. Procesy w obszarze zarządzania produkcją i dystrybucją obejmujące: zamówienia klienta, zamówienia zakupu, zlecenia produkcyjne, sterowanie produkcją powtarzalną, harmonogramowanie linii produkcyjnych, planowanie potrzeb materiałowych MRP.

Laboratoria

Wdrożenie systemu ERP, w zakresie zarządzania procesem produkcyjnym jednego wyrobu obejmujące definiowanie: danych podstawowych, struktury firmy, linii i gniazd produkcyjnych, parametrów dystrybucyjnych, struktur wyrobów, marszrut technologicznych, zleceń produkcyjnych i zamówień zakupu. Planowanie potrzeb materiałowych MRP.

Projekty

Projekt organizacji systemu wytwarzania dla produkcji seryjnej. Planowanie produkcji dla znanego asortymentu wyrobów i zmiennego popytu klientów. Harmonogramowanie.

Literatura

- [1] Durlik I.: Inżynieria zarządzania, część I i II. Wydawnictwo Placet, Warszawa 2005.
- [2] Brzeziński M.: Organizacja produkcji. Wydaw. Politechniki Lubelskiej, 2000.
- [3] Lech P.: Zintegrowane systemy zarządzania ERP/ERP II. Wykorzystanie w biznesie, wdrażanie. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2003.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Waldemar Małopolski
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A910 - Systemy informatyczne w zarządzaniu produkcją

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	W15 + Lk15 + P15	4
Niestacjonarne – II stopień	II	3	W9 + Lk9 + P9	4

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Wspomagane komputerowo projektowanie procesów wytwarzania”.

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie się z metodami zarządzania produkcją z wykorzystaniem zintegrowanych systemów informatycznych.

Metody dydaktyczne: wykład wspomagany technikami multimedialnymi, samodzielne wykonanie projektu, samodzielna praca w systemie informatycznym w ramach zajęć laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie projektu, zaliczenie laboratoriów, zdanie egzaminu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Funkcje zarządzania produkcją. Nowoczesne metody i narzędzia w organizacji produkcji. Standaryzacja produkcji. Metody i zasady planowania procesu produkcyjnego. Bilansowanie zdolności gniazd produkcyjnych. Zintegrowane systemy zarządzania produkcją. Komputerowo wspomagane sterowanie i harmonogramowanie produkcji. Internetowe narzędzia dostępu do danych typu B2B. Budowa i funkcjonalność systemów informatycznych w zarządzaniu produkcją. Planowanie potrzeb materiałowych MRP. Planowanie zasobów produkcyjnych RRP. Planowanie zdolności produkcyjnych CRP. Kryteria wyboru i metody wdrażania systemów ERP. Kierunki rozwoju systemów ERP.

Laboratoria

Sterowanie produkcją w zintegrowanym systemie informatycznym typu ERP poprzez internetowe narzędzia dostępu do danych typu B2B. Planowanie potrzeb materiałowych MRP.

Projekty

Projekt organizacji linii produkcyjnej z wykorzystaniem metody Kanban w systemie informatycznym typu ERP.

Literatura

- [1] Brzeziński M.: Organizacja i sterowanie produkcją. Wydawnictwo Placet, 2002
- [2] Jagodziński M.: IFS Applications 2000. Wprowadzenie. Wydawnictwo Pracownia Komputerowa Jacka Skalmierskiego, 2004.
- [3] Lech P.: Zintegrowane systemy zarządzania ERP/ERP II. Wykorzystanie w biznesie, wdrażanie. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2003.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Waldemar Małopolski
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A911 - Systemy wizyjne w procesach wytwarzania

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	W15 + L15	2
Niestacjonarne – II stopień	II	3	W9 + L9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Metody i środki wytwarzania” lub „Procesy wytwarzania części maszyn”.

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi monitorowania, nadzorowania i diagnostyki w procesie wytwarzania wyrobów w zautomatyzowanej produkcji. W szczególności omawiany jest system monitorowania procesu skrawania.

Metody dydaktyczne: aktywny udział w zajęciach laboratoryjnych, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie laboratoriów

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Struktura systemu wizyjnego. Systemy wizyjne w procesach wytwarzania i produkcji. Podstawowe pojęcia i definicje. Charakterystyka toru pomiarowego. Podstawowe pojęcia z obszaru cyfrowego zapisu obrazu. Układ optyczny. Pozyskiwanie obrazu cyfrowego (Frame Grabber). Rodzaje oświetlenia. Sposoby oświetlenia. Filtry, rodzaje, zastosowania. Przetwarzanie obrazu. Operacje na obrazach cyfrowych. Przykładowe obrazy z kamery szybkoklatkowej. Zastosowanie kilku kamer do nadzorowaniu procesu wytwarzania. Analiza obrazu w programie Tema Lite. Niepewność pomiarowa systemów wizyjnych. Błędy pomiaru wnoszone przez przetwornik. Błędy pomiaru wnoszone przez układ optyczny. Wpływ czynników zewnętrznych.

Laboratoria

System wizyjny bazujący na środowisku LabView. Akwizycja i korekta obrazu. Wykorzystanie kamery szybkoklatkowej do monitorowania procesu skrawania. Analiza obrazów w programie Tema Lite (zużycie ostrza, kształt i kierunek spływu wióra). Zliczanie wyodrębnionych obiektów. Przykładowa aplikacja – analiza ruchu punktu (kierunek, prędkość, przyspieszenie). Analiza ruchu punktu w przestrzeni 3D – układ dwóch kamer. Synchronizacja kamery z siłomierzem.

Literatura

- [1] Grzesik W.: Podstawy skrawania materiałów metalowych. WNT, Warszawa 1998.
- [2] Owczarz A.: Fotografia cyfrowa, ilustrowany przewodnik. Helion, 2005.
- [3] Materka A.: Elementy cyfrowego przetwarzania i analizy obrazów. PWN, Warszawa-Łódź, 1991.
- [4] Zawada-Tomkiewicz A.: Komputerowa analiza i przetwarzanie obrazów. WPK, Koszalin 1999.
- [5] Jaynes J.T., Noël R.: Potęga obrazu. Podręcznik fotografii cyfrowej. Helion, 2008

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr hab. inż. Wojciech Zębała, prof. PK
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji

	Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A912 - Rejestracja i analiza obrazu w procesach wytwarzania

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	W15 + L15	2
Niestacjonarne – II stopień	II	3	W9 + L9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Metody i środki wytwarzania” lub „Procesy wytwarzania części maszyn”.

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi rejestracji i analizy obrazu strefy obróbki w różnych procesach wytwarzania. W szczególności omawiany jest system rejestracji i analizy obrazów zużycia narzędzi obróbkowych i powierzchni obrobionej

Metody dydaktyczne: aktywny udział w zajęciach laboratoryjnych, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie laboratoriów

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Podstawowe pojęcia i definicje. Metody pozyskiwania obrazu. Przetworniki obrazu CCD, CMOS. Sprzęt do rejestracji obrazu: aparaty fotograficzne, skanery, kamery, systemy oświetleniowe. Rejestracja procesów szybkozmiennych. Sposoby zapisu obrazu (formaty graficzne). Kompresja danych – podstawy teoretyczne, metody. Formaty danych multimedialnych. Typowe operacje na obrazach: przekształcenia geometryczne (przesunięcia, obroty, odbicia, korekta zniekształceń), przekształcenia punktowe (logiczne, arytmetyczne, tablice korekcji), filtrowanie (korekcja kontrastu, ostrości, naświetlenia, redukcja szumów, korekta balansu bieli), przekształcenia morfologiczne, kadrowanie. Algorytmy rozpoznawania kształtu, położenia i orientacji. Programy komputerowe do analizy obrazów statycznych i dynamicznych. Podstawy termografii. Przykłady zastosowania. Przykładowe termogramy procesu skrawania. Przetwarzanie obrazu termograficznego na bazie programu Therma CAM Researcher.

Laboratoria

Rejestracja obrazu video. Przekształcenia obrazu podstawowego w celu wyodrębnienia charakterystycznych elementów. Zastosowanie algorytmu „wydzielenia obiektu” do analizy geometrii ostrza skrawającego. Pomiar pola powierzchni, długości styku wióra z ostrzem. Rejestracja obrazów termograficznych. Analiza termogramów w programie Therma CAM Researcher. Rejestracja procesu tworzenia wióra przy pomocy kamer szybkoklatkowych.

Literatura

- [1] Owczarz A.: Fotografia cyfrowa, ilustrowany przewodnik. Helion, 2005.
- [2] Materka A.: Elementy cyfrowego przetwarzania i analizy obrazów. PWN, Warszawa-Łódź 1991.
- [3] Zawada-Tomkiewicz A.: Komputerowa analiza i przetwarzanie obrazów. WPK, Koszalin 1999.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr hab. inż. Wojciech Zębała, prof. PK
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji

	Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A913 - Symulacja systemów dyskretnych

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + Lk15	2
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + Lk9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Inteligentne systemy wytwarzania”.

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie z metodami modelowania i symulacji dyskretnych systemów wytwarzania.

Metody dydaktyczne: wykład wspomagany technikami multimedialnymi, samodzielne opracowanie modeli symulacyjnych w ramach zajęć laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie laboratoriów i kolokwium zaliczeniowych.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Podstawowe definicje. Metody i cele symulacji procesów dyskretnych. Zasady i etapy budowania modeli symulacyjnych. Przeprowadzanie eksperymentu symulacyjnego. Analiza wyników symulacji. Narzędzia do modelowania i symulacji procesów dyskretnych. Języki do symulacji procesów dyskretnych. Zalety i wady symulacji. Optymalizacja oparta na eksperymentach symulacyjnych. Wizualizacja procesu symulacji.

Laboratoria

Modelowanie i symulacja w programie Arena dyskretnego systemu: produkcyjnego, montażowego, obsługi masowej, transportowego, produkcyjnego z podsystemem transportu. Modelowanie i symulacja systemów transportowych z elementami wizualizacji przestrzennej.

Literatura

- [1] Kelton W. D.: Simulation with Arena. McGraw-Hill, New York 2004.
 [2] Banks J., Carson J. S. II, Nelson B. L., Nicol D. M.: Discrete-Event System Simulation. 5/E, Prentice Hall 2010.
 [3]. Fishman G. S.: Discrete-Event Simulation: Modeling, Programming, and Analysis. Springer-Verlag, Berlin 2001.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Krzysztof Krupa
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A914 - Symulacja wytwarzania z elementami grafiki 3D

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + Lk15	2
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + Lk9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Inteligentne systemy wytwarzania”.

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie z metodami modelowania i symulacji systemów wytwarzania z elementami grafiki 3D.

Metody dydaktyczne: wykład wspomagany technikami multimedialnymi, samodzielne opracowanie modeli symulacyjnych w ramach zajęć laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie laboratoriów i kolokwiów zaliczeniowych.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Podstawowe pojęcia i definicje. Metody i cele symulacji procesów wytwarzania. Podstawy tworzenia modeli symulacyjnych. Eksperyment symulacyjny i analiza wyników symulacji. Języki symulacyjne. Programy symulacyjne. Modelowanie i symulacja systemów wytwarzania. Modelowanie systemów transportowych. Wizualizacja procesu symulacji z elementami grafiki 2D i 3D.

Laboratoria

Modelowanie i symulacja w programie QUEST (DELMIA) systemu: wytwarzania, montażowego, transportowego dyskretnego, transportowego ciągłego, produkcyjnego z podsystemem transportu z elementami grafiki 3D.

Literatura

[1] Banks J., Carson J. S. II, Nelson B. L., Nicol D. M.: Discrete-Event System Simulation. 5/E, Prentice Hall 2010.

[2]. Fishman G. S.: Discrete-Event Simulation: Modeling, Programming and Analysis. Springer-Verlag, Berlin 2001.

[3]. Dokumentacja programu DELMIA QUEST.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Krzysztof Krupa
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A915 - Bazy danych w systemach wytwarzania

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	W15 + Lk15	2
Niestacjonarne – II stopień	II	3	W9 + Lk9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Podstawy informatyki”, „Modelowanie i projektowanie systemów wytwarzania”

Założenia i cele przedmiotu: Poznanie metody modelowania systemów wytwarzania w postaci grafów struktur technologicznych. Poznanie sposobu zapisu możliwości technologicznych systemu wytwarzania. Zdobycie umiejętności projektowania schematu ERD i tworzenia baz danych możliwości technologicznych systemu wytwarzania.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne treści wykładowych oraz omówienie przykładów projektowania, zajęcia praktyczne zorientowane problemowo.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: kolokwium z treści wykładowych, zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Pojęcie systemu wytwarzania i jego zasobów. Klasyfikacja urządzeń i maszyn występujących w systemach wytwarzania. Model technologiczny systemu wytwarzania. Model technologiczny stanowiska wytwarzania. Klasyfikacja funkcjonalna obiektów składowych obrabiarki i rodzaje więzi. Charakterystyka oprzyrządowania wymiennego. Modelowanie możliwości technologicznych stanowisk wytwarzania i zapis działań technologicznych. Charakterystyka relacyjnych baz danych w technologii client/server. Transakcje. Zasady projektowania baz danych, budowa schematu logicznego ERD bazy. Algebra relacyjna i język SQL. Tworzenie skryptu SQL dla serwera bazy. Podział języka SQL na: DDL (definiowanie struktury bazy), DML (operacje na danych), QL (definiowanie zapytań do bazy) i DCL (definiowanie praw dostępu).

Laboratoria komputerowe

Opracowanie grafu modelu technologicznego dla zadanego systemu wytwarzania. Pracowanie grafu modelu technologicznego dla zadanej obrabiarki. Definiowanie obróbkowych możliwości technologicznych dla wybranej obrabiarki. Projekt koncepcyjny logicznego schematu ERD i wykonanie bazy danych client/server dla zapisu struktury i możliwości technologicznych systemu wytwarzania. Tworzenie bazy po stronie serwera w postaci skryptu SQL/DDL. Tworzenie zapytań do bazy i widoków (QL).

Literatura

- [1] Samek A.: Projektowanie procesów technologicznych obróbki skrawaniem i montażu. Skrypt PK, Kraków 1986.
- [2] Lis S., Santarek K., Strzelczak S. Organizacja elastycznych systemów produkcyjnych. WN-PWN, Warszawa 1999.
- [3] Kukuczka J.: Relacyjne bazy danych. Wydawnictwo Pracowni Komputerowej Jacka Skalmierskiego, Gliwice 2000.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Jacek Habel

Jednostka realizująca przedmiot

Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji
Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A916 - Techniki tworzenia baz danych

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	W15 + Lk15	2
Niestacjonarne – II stopień	II	3	W9 + Lk9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: „Podstawy informatyki”.

Założenia i cele przedmiotu: Zapoznanie się z zasadami projektowania baz danych w architekturze klient-serwer. Zdobycie umiejętności projektowania i tworzenia baz c/s.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne treści wykładowych oraz omówienie przykładów projektowania, zajęcia praktyczne zorientowane problemowo.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: kolokwium z treści wykładowych, zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Charakterystyka relacyjnych baz danych. Zasady projektowania systemów informatycznych z bazą danych, diagramy STD, FHD. Analiza przepływu danych DFD. Pojęcie encji i budowa logicznego schematu bazy ERD. Zasady definiowania związków na diagramach ERD. Charakterystyka baz danych w modelu klient/serwer. Model transakcyjny. Tworzenie bazy danych na serwerze. Algebra relacyjna i język SQL. Podział języka SQL: DDL (definiowanie obiektów bazy danych), DML (operacje modyfikacji, dodawania, usuwania danych), QL (definiowanie zapytań do bazy) i DCL (definiowanie praw dostępu do zasobów bazy danych). Narzędzia typu CASE do generowania baz danych na podstawie modelu ERD. Szybkie generowanie aplikacji klienta bazy danych w środowisku RAD.

Laboratoria komputerowe

Opracowanie bazy danych dla zadanego tematu. Analiza funkcjonalna projektowanych baz danych. Opracowanie diagramów STD i FHD. Analiza przepływu danych i związków informacji. Opracowanie diagramów DFD i ERD. Projekt koncepcyjny logicznego schematu bazy danych oraz atrybutów kluczowych i opisowych. Metody tworzenia bazy danych pod MS SQL Server. Tworzenie bazy po stronie serwera w postaci skryptu SQL (DDL, DML, DCL). Tworzenie zapytań do bazy i widoków (QL). Zarządzanie diagramem ERD w narzędziach CASE, generowanie kodu bazy danych. Generowanie aplikacji klienta w środowisku RAD (MS Visual Studio 2008 VB).

Literatura

- [1] Connolly T., Begg C.: Systemy Baz Danych. Wydawnictwo RM, Warszawa 2004.
- [2] Henderson K.: Bazy danych w architekturze klient/serwer. Wyd. Robomatic, Łódź 1998.
- [3] Kukuczka J.: Bazy danych w lokalnych sieciach komputerowych. Wydawnictwo Pracowni Komputerowej Jacka Skalmierskiego, Gliwice 2003.
- [4] Stephens R.: Visual Basic 2008 Warsztat programisty. Helion, 2009.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Jacek Habel
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji (M-6)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A917 - Sieci komputerowe

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + Lk15	2
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + Lk9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Założenia i cele przedmiotu: Celem przedmiotu jest przedstawienie obecnego stanu technologii informatycznych w zakresie transmisji danych przy użyciu sieci komputerowych. Studenci uzyskają wiedzę i kompetencje w zakresie funkcjonowania sieci LAN i WAN. Przedmiot daje podstawy teoretyczne i praktyczne w zakresie sieci Ethernet/IP.

Metody dydaktyczne: aktywny udział w zajęciach laboratoryjnych w dedykowanym laboratorium technologii sieciowych, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie ćw. laboratoryjnych, kolokwium zalicz.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Rodzaje architektur systemów sieciowych. Klasyfikacja sieci komputerowych. Techniki komutacji. Protokół komunikacyjny. Modele odniesienia TCP/IP i OSI. Topologie fizyczne i logiczne sieci. Warstwa fizyczna - definicja, rodzaje nośników. Warstwa łącza danych - definicja, funkcje, struktura ramki, kontrola dostępu do nośnika. Warstwa IP – funkcje, definicje, klasyfikacja adresów IP, rutowanie. Protokoły routingu IP. Warstwa transportowa i aplikacji. Podstawy standardu Ethernet. Przełączanie w sieciach Ethernet – zasady działania przełączników, architektura i rodzaje, funkcje podstawowe i zaawansowane. Wirtualne sieci lokalne VLAN. Trasowanie w sieciach IP (Routing). Protokoły routingu statycznego i dynamicznego. IP NAT. IP Firewall – podstawy. Podstawy sieci bezprzewodowych – Bluetooth, WiFi 802.11 a/b/g/n. Podstawy projektowania sieci komputerowych.

Laboratoria

Topologie sieci komputerowej w standardzie Ethernet. Konfiguracja interfejsów sieciowych w systemach MS i Linux, oprogramowanie systemowe i narzędziowe. Topologie i elementy systemów okablowania strukturalnego. Przełączanie w sieciach Ethernet. Konfiguracja połączeń, diagnostyka stanu połączenia. Podstawowa konfiguracja routera - routing statyczny i funkcja NAT, Port Forwarding, Virtual Server, Firewall, Remote Management, Access Control na warstwie 2 i 3. Podstawowa konfiguracja przełączników zarządzalnych warstwy 3. Sieci wirtualne VLAN. Sieci bezprzewodowe WiFi 802.11 a/b/g/n.

Literatura

- [1] Tanenbaum A. S.: Sieci komputerowe. Wydawnictwo Helion, 2004.
- [2] Sportack M.: Sieci komputerowe. Księga eksperta. Wydawnictwo Helion, 2004.
- [3] Leary J., Roshan P.: Bezprzewodowe sieci LAN 802.11. Podstawy. Wydawnictwo PWN, 2006.
- [4] Dokumentacja urządzeń sieciowych (Manual, White Papers).

Osoba odpowiedzialna za przedmiot

Dr inż. Paweł Brandys

Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Informatyki Stosowanej (M-7)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A918 - Sieci IP w przedsiębiorstwie

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	I	2	W15 + Lk15	2
Niestacjonarne – II stopień	I	2	W9 + Lk9	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Założenia i cele przedmiotu: Celem przedmiotu jest przedstawienie obecnego stanu rozwiązań informatycznych stosowanych w przedsiębiorstwach z wykorzystaniem sieci Ethernet/IP. Przedmiot daje podstawy teoretyczne i praktyczne w zakresie technologii Ethernet, VPN, VoIP, UTM.

Metody dydaktyczne: aktywny udział w zajęciach laboratoryjnych w dedykowanym laboratorium technologii sieciowych, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: zaliczenie ćw. laboratoryjnych, kolokwium zalicz.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykłady

Modele odniesienia ISO/OSI i TCP/IP. Protokół komunikacyjny - definicja, elementy, funkcje przykłady. Topologie fizyczne i logiczne sieci. Warstwa fizyczna i warstwa łącza danych - definicja, funkcje, struktura ramki, kontrola dostępu do nośnika. Warstwa sieci – funkcje, definicje, klasyfikacja adresów IP, rutowanie i protokoły routingu IP. Architektura zintegrowanych systemów sieciowych. Podstawy standardu Ethernet. Sieci Ethernet w przedsiębiorstwie – funkcje podstawowe i zaawansowane przełączników. Wirtualne sieci lokalne VLAN. Protokoły routingu statycznego i dynamicznego IP. Bezpieczeństwo sieci przedsiębiorstwa. Podstawy projektowania złożonych sieci komputerowych. Komunikacja w sieciach IP (VoIP). Wirtualne sieci prywatne (VPN). Platformy Unified Communication w przedsiębiorstwie. Platformy UTM (Unified Threat Management) dla przedsiębiorstw.

Laboratoria

Topologie sieci komputerowej w standardzie Ethernet - elementy systemów okablowania strukturalnego dla przedsiębiorstw. Przełączanie w sieciach Ethernet – podstawy, przełączniki, konfiguracja połączeń, diagnostyka stanu połączenia. Podstawowa konfiguracja routera - routing statyczny i funkcja NAT, Port Forwarding, Access Control na warstwie 2 i 3. Podstawowa konfiguracja przełączników zarządzalnych warstwy 3 – funkcje zaawansowane przełączników: sieci wirtualne VLAN, routing statyczny protokołu IP. Podstawowa konfiguracja platformy usługowej VoIP. Konfiguracja tuneli VPN nieszyfrowanych i szyfrowanych. Podstawy konfiguracji platformy MS Office Communication Server oraz zintegrowanej platformy UTM.

Literatura

- [1] Tanenbaum A. S.: Sieci komputerowe. Wydawnictwo Helion, 2004.
- [2] Sportack M.: Sieci komputerowe. Księga eksperta. Wydawnictwo Helion, 2004.
- [3] Dokumentacja urządzeń sieciowych (Manual, White Papers).

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr inż. Paweł Brandys
Jednostka realizująca przedmiot	Instytut Informatyki Stosowanej (M-7)

WYDZIAŁ	MECHANICZNY
Kierunek studiów	Automatyka i Robotyka
Specjalność	Automatyzacja systemów wytwarzania
Kod - nazwa przedmiotu	A804 - Seminarium dyplomowe

Rodzaj studiów	Rok	Sem.	Forma zajęć i liczba godzin	Punkty ECTS
Stacjonarne – II stopień	II	3	30S	2
Niestacjonarne – II stopień	II	3	18S	2

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Założenia i cele przedmiotu: zapoznanie studenta z wymaganiami merytorycznymi i formalnymi w zakresie przygotowywania pracy dyplomowej, omówienie sposobów prezentacji pracy, konsultacje dotyczące tematyki pracy dyplomowej i wyników zrealizowanych badań, prezentacja realizowanych prac dyplomowych.

Metody dydaktyczne: multimedialna prezentacja stanu zaawansowania realizacji pracy dyplomowej, dyskusja po przedstawionej prezentacji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: ocena prezentacji i zaawansowania realizacji pracy dyplomowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

Seminarium

Wymagania formalne w zakresie opracowywania pracy dyplomowej, omówienie wzorcowego układu pracy. Zasady doboru, analizy literatury i sposobu jej wykorzystania w pracy. Przeciwdziałanie plagiatom. Prezentacja i analiza krytyczna wyników badań dyplomantów, pogłębienie ich wiedzy w zakresie realizowanych tematów prac, nadzór nad terminowością wykonywania prac.

Literatura

W zależności od tematyki pracy realizowanej przez dyplomanta, dobierana indywidualnie.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot

Kierownik specjalności

Jednostka realizująca przedmiot

Instytut, w którym zatrudniony jest kierownik specjalności